

29 ספטמבר 2024
 כ"ו אלול תשפ"ד

הנדון: פרוטוקול וועדת שימור אתרים, 24.09.2024

משתתפים:

חברי הועדה לשימור:

מר יוסי חיים הרוש	-	מ"מ ראש העיר, יו"ר הועדה לשימור אתרים
מר עמיחי יהושע לנגנפלד	-	חבר הועדה
מר שבתאי קטש	-	חבר הועדה
מר איהב אבוהאק	-	חבר הועדה
אדר' גל גבריאלי	-	מהנדסת העיר, חברת ועדה

נציגים נוספים:

גב' מיכל הלוי בר	-	המועצה לשימור אתרים, מחוז מרכז
מר שי פרקש	-	מומחה לשחזור ציורי קיר
גב' נעה דאיה-כנפו	-	מנהלת מחלקת תכנון חברתי ותכנון מורשת
אדר' ברי זלצברגר	-	מ"מ אדריכלית העיר
מר יונתן אבוהצירא	-	מנהל פרויקט מע"ר 3
אדר' נאור מימר	-	אדר' שימור, פרויקט מע"ר 3
אוליה קירשנבאום	-	חברת אאורה

רקע כללי:

ביום 24.09.24 התכנסה ועדת שימור לדון בתיק התיעוד של מבנה לשימור "בית מונייר", אשר נכלל בתחומו של מתחם מע"ר 3 (מספר מבנה 125 ברשימת השימור העירונית). מע"ר 3 הינו מתחם הממוקם במרכז העיר, ואשר במסגרתו הועצם מערך המגורים, המסחר והתעסוקה, מבני הציבור והשטחים הפתוחים. חשיבותו של הפרוייקט בחיזוק הקשר בין העיר העתיקה לעיר החדשה, ותרומתו לרצף האורבני. בשולי המתחם, בפינת הרחובות נחשתן אורי ורחוב הנשיא עומד לו המבנה הנדון, אשר הינו מבנה תאום למבנה העומד מעבר לכביש ברחוב הנשיא. הסיוור עסק במבנה שברחוב נחשתן אורי בלבד, ואשר הינו חלק ממתחם מע"ר 3, לקראת קבלת היתר למבנים החדשים בפרוייקט. תכליתו של הדיון בתיק התיעוד שנערך למבנה כחלק מהגשת ההיתר. המבנה נדון בעבר, בוועדת השימור העירונית בשלביה המוקדמים של הכנת תוכנית "מתחם מע"ר 3, 406-0643403" בתאריך 05.08.2019. בהחלטת הועדה נקבע כי "הוחלט על שימור מלא... והריסת תוספות מאוחרות... בניה צמודה למבנה לשימור תהיה כפי שהוצגה כ-4 קומות גבוהות..."

מהלך הסיור:

נפגשנו חברי ועדת השימור והצוות המקצועי לראות את המבנה הנדון בעיניים. לא פעם, בחרנו לקיים את פגישות ועדת השימור בשטח באופן של סיור. גם הפעם נוכחנו כי כאשר רואים את המבנה הנדון בעיניים, במקומו הטבעי ובהקשר הסביבתי, ניתן לקבל החלטות מושכלות יותר אשר באופן מילולי מאפשרות לשקול את "התמונה המלאה".

על המבנה, ההיסטוריה שלו ואיכויותיו האדריכליות סיפר אדרי' נאור מימר, אשר היה אמון על הכנת תיק התייעוד למבנה. חלק מאיכויותיו של המבנה הן כדלהלן:

- המבנה ממוקם בחלקה הדרומי של לוד המנדטורית, ונמצא מדרום לגרעין העיר ההיסטורית העות'מנית.
- המבנה המתועד הינו מבנה אבן בן קומה אחת שנבנה בטכנולוגיה טיפוסית לתחילת המאה העשרים. המבנה בנוי בטיפולוגיית בניה היוצרת דופן רחוב בקו בניה אפס וחצר אחורית. אופי בניה טיפוסי לרקמת הבניה המנדטורית בעיר לוד.
- למבנה פרטי בניה מקוריים האופייניים המסורתית בארץ ישראל במחצית הראשונה שח המאה העשרים.

כמו כן, הוצגו (בעיקר על גבי השרטוטים), שלושת חלקי המבנה אשר מחולקים לשלוש תקופות בניה שונות. החלק הראשון של המבנה, שלושה חדרים וחצר, אשר נבנה ככל הנראה בשנת 1929, הינו החלק היחיד אשר נקבע לשימור. שאר חלקי המבנה, והתוספות המאוחרות לכך מיועדות להריסה. לקראת סוף הסיום, הוזמנו על ידי בעל הבית, להיכנס למבואת הבית כדי להבהיר חלק מסימני השאלה שהתעוררו במהלך הסיום.

המלצת מחלקת שימור ומהנדסת העיר:

1. אישור תיק התייעוד.
2. תנאי להסרת התוספות המאוחרות למבנה לשימור המקורי (החלק הראשון משנת 1929), יהיה הכנת סקר הנדסי. כמו כן, הסרת התוספות יהיו מלוות במהנדס אשר מוכשר לבצע הריסות מסוג זה, זאת לצורך מניעת נזק למבנה לשימור.

החלטת ועדת שימור:

חברי ועדת השימור החליטו לאמץ את המלצת מחלקת שימור ומהנדסת העיר ברוב של שני חברי ועדה אל מול חבר ועדה אחד שהתנגד (האם יש צורך בפרוטוקול) חבר הועדה מר שבתאי קטש לא השתתף בהצבעה:

1. תיק התייעוד אושר.
2. תנאי להסרת התוספות המאוחרות למבנה לשימור יהיה הכנת סקר שימור. ההריסות ילוו על ידי מהנדס שימור.

בכבוד רב,

אדרי' גל גבריאל
מהנדסת העיר

